

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

**VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
DĖL SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTO
NR. 2000/LT/16/P/PT/003 „PANEUROPINIO IA TRANSPORTO
KORIDORIAUS MODERNIZAVIMAS 2001–2004 METAIS“**

2007 m. vasario 15 d.Nr. FA-70-1P-2

Vilnius

Turinys

1. SANTRAUKA	4
1.1. ĮVADAS.....	4
1.2. AUDITO TIKSLAI.....	4
1.3. PASTEBĖJIMŲ POBŪDIS.....	4
1.3.1. VIDUTINĖS SVARBOS PASTEBĖJIMAI.....	5
1.3.2. NEDIDELĖS SVARBOS PASTEBĖJIMAS.....	6
1.4. IŠVADOS DĖL ATITIKTIES KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) NR. 1386/2002 IR FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS.....	6
2. AUDITO APIMTIS.....	8
2.1. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIOS INSTITUCIJOS.....	8
2.2. BENDROJI INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ.....	8
3. AUDITO METODAI	12
4. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS.....	14
5. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS	15
5.1. PROJEKTO TECHNINIS VALDYMAS, ĮGYVENDINIMAS BEI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEM 15	
5.1.1. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS.....	16
5.1.2. VIEŠIEJI PIRKIMAI.....	19
5.1.3. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIŲ INSTITUCIJŲ PATIKROS VIETOJE / TIKRINIMAI.....	21
5.2. TINKAMOS APMOKĖTI IŠLAIDOS IR AUDITO SEKA	21
5.2.1. TINKAMOS APMOKĖTI PROJEKTO IŠLAIDOS	22
5.2.2. AUDITO SEKA.....	26
5.3. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA	27
5.4. VIEŠUMO PRIEMONĖS.....	28
1 priedas. VALSTYBINĮ AUDITĄ ATLIKĘ 7-OJO AUDITO DEPARTAMENTO DARBUOTOJAI.....	29
2 priedas. VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITOJE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI	30
3 priedas. EUROPOS SĄJUNGOS IR NACIONALINIAI TEISĖS AKTAI, KURIAIS REMTASI VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITOJE	31
4 priedas. ATASKAITOS, SU KURIOMIS SUSIPAŽINTA AUDITO METU	32
5 priedas. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS.....	35

1. SANTRAUKA

1.1. ĮVADAS

LR Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Europos Sąjungos finansinės paramos auditus“ Valstybės kontrolei pavesta atlikti Sanglaudos fondo (ISPA) projektų auditus ir teikti atitinkamoms institucijoms šių auditų ataskaitas ir išvadas.

Valstybės kontrolės l. e. 7-ojo audito departamento direktoriaus pareigas Vilijos Stirbienės 2006-07-11 pavedimu Nr. 70-1P atlikome Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003 „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 metais“ baigiamąjį auditą, privalomą pagal Finansinio memorandumą [6] III.1 priedo III skyriuje ir Europos Komisijos reglamente [1] (EB) Nr. 1386/2002 nustatytus reikalavimus Bendrijos pagalbos likučio mokėjimui. Pagal minėtus reikalavimus prie projekto galutinės išlaidų pažymos ir galutinio mokėjimo paraiškos turi būti pridedama deklaracija, baigus teikti paramą, parengta pagal Finansinio memorandumą III.4.C priede bei Komisijos reglamento [1] III priede pateiktą formą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus [5]. Audito ataskaita, deklaracija (audito išvada) pagrįsta iki 2007 m. vasario 12 d. surinktais audito įrodymais.

Auditą atliko 4 valstybiniai auditoriai (žr. 1 priedą).

1.2. AUDITO TIKSLAI

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003 „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 metais“ (toliau – Projektas) baigiamasis auditas atliktas, siekiant atsakyti į šiuos klausimus, ar:

- institucijose, administruojančiose Sanglaudos fondo (ISPA) projektus, sukurta valdymo ir kontrolės sistema tenkina minimalius Finansiniame memorandumė ir Komisijos reglamente [1] nustatytus reikalavimus;
- Projektas įgyvendintas pagal Finansiniame memorandumė nustatytus reikalavimus ir Projektui nustatytą tikslą;
- Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas;
- Projekto galutinė ataskaita parengta pagal Finansinio memorandumo reikalavimus ir joje nurodyta, kad Projektui nustatyti tikslai yra pasiekti.

Deklaracijoje (audito išvadoje), baigus teikti paramą, pareikšta nuomonė apie:

- Projekto galutinę išlaidų ataskaitą ir mokėjimo paraišką;
- Projekto galutinę ataskaitą.

Ataskaitoje pateiktos rekomendacijos dėl Sanglaudos fondo (ISPA) valdymo ir kontrolės sistemos tobulinimo.

1.3. PASTEBĖJIMŲ POBŪDIS

Audito pastebėjimus šioje ataskaitoje suskirstėme pagal jų svarbumą:

Svarbūs pastebėjimai – visa tai, kas susiję su Projekto įgyvendinimu ir turi įtakos galutinės išlaidų pažymos, išlaidų ataskaitos ir galutinės mokėjimo paraiškos tikslumui ir teisingumui ir į ką aukščiausiojo lygio MI ir II vadovai turi nedelsdami atkreipti dėmesį ir imtis atitinkamų veiksmų.

Vidutinės svarbos pastebėjimai – visa tai, kas susiję su Sanglaudos fondo (ISPA) transporto sektoriaus sausumos kelių projektus administruojančių institucijų vidaus kontrole, į ką nedelsiant turėtų būti atkreiptas šių institucijų atitinkamo lygio vadovų dėmesys.

Nedidelės svarbos pastebėjimai – visa tai, kas neprieštarauja Komisijos reglamento [1] ir Finansinio memorandumo [6] nuostatomis ir susiję su vidaus kontrolės nedideliais trūkumais.

1.3.1. VIDUTINĖS SVARBOS PASTEBĖJIMAI

Vadovaujančioji institucija

- Vadovaujančioji institucija atsakinga už bendrą Sanglaudos fondo valdymą ir valdymo bei kontrolės sistemos koordinavimą. Šios sistemos dalis yra Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo metu nėra reglamentuota (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (1), 15 psl.).
- Vis dar neregamentuotos įgyvendinančiosios institucijos teisės ir pareigos dalyvauti ir kontroliuoti galutinio paramos gavėjo (toliau – GPG) vykdomas viešųjų pirkimų procedūras, kas susiaurina įgyvendinančiosios institucijos atsakomybės ribas, nustatytas Komisijos reglamento [2] 2 ir 3 straipsniuose, kuriuose numatyta įgyvendinančiosios institucijos atsakomybė už visus su projekto įgyvendinimu susijusius etapus: planavimą, rangovo parinkimą (per viešųjų pirkimų procedūrą), projekto įgyvendinimą ir baigimą (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (4), 16 psl.).
- Iki šiol neregamentuotos įgyvendinančiosios institucijos atliekamų pas GPG patikrų rūšys bei šios institucijos pareiga informuoti mokėjimo instituciją apie tikrinimo rezultatus (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (4), 16 psl.).
- Neįgyvendintas EK regioninės politikos generalinio direktorato auditorių pastebėjimas, kad vis dar trūksta vadovaujančiosios institucijos gairių (nurodymų) tokiose srityse, kaip patikrų vykdymas (Komisijos reglamento [1] 2 ir 4 str.), viešieji pirkimai. Vadovaujančioji institucija visiškai pasitiki kitų įgyvendinančiųjų įstaigų atliekamomis patikromis, tačiau pati savo patikromis nevertina atliktų patikrų kokybės (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (5), 18 psl.).

Mokėjimo institucija

Mokėjimo institucija atsakinga už išlaidų, kurioms apmokėti prašoma Sanglaudos fondo lėšų, ataskaitų patvirtinimą. Iš TID ji gauna informaciją, pagrįstą Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo metu nėra reglamentuota (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (2), 15 psl.).

Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius

Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriuje darbuotojų vis dar nepakanka. VAS vedėjo susisiekimo ministrui pateiktoje Vidaus audito skyriaus 2005–2007 metų vidaus audito poreikio įvertinimo analizėje [11] nurodyta, kad skyriui reikia 10 vidaus auditorių, tačiau audito metu dirbo 6 auditoriai, vedėjas ir pavaduotojas (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (6), 19 psl.).

Transporto investicijų direkcija

Dėl darbuotojų trūkumo TID vyr. finansininkė atlieka Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitą, o vyriausiasis specialistas (finansų kontrolierius), tiesiogiai pavaldus vyr. finansininkei, – jos atliekamos Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitos patikrą. Todėl nepakankamai užtikrinama, kad apskaitos ir kontrolės funkcijos būtų atskirtos (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (3), 16 psl.).

Lietuvos automobilių kelių direkcija

Viešieji pirkimai

- UAB „Šiaulių plentas“ 1-os, 2-os ir 3-ios Projekto dalių konkurso laimėtojo pateiktoje kiekių sąrašų byloje (4 priedas) įvardijo naudotinos armatūros kilmės šalį – Rusiją, t. y., numatė naudoti prekes, kilusias ne iš ES valstybių narių. Konkurso dokumentų vertinimo komisija šio fakto nepripažino kaip neatitinkančio techninius reikalavimus (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (7), 19 psl.).
- Dėl konkurso nurodymų siūlytojams aiškumo stokos galėjo būti užkirstas kelias ekonomiškai naudingiausiems pasiūlymams pateikti, todėl nepasiektas optimalus sutarčių kokybės ir kainos santykis (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (8), 20 psl.).
- Konkurso dalyviai, pasirašydami konkurso dokumentų pirkėjų registro (angl. *The Register of purchasers of tender documents*) lenteles (iki vokų atplėšimo), iš bendro sąrašo galėjo sužinoti, kokie pretendentai dalyvauja konkurse. Dėl nepakankamo konfidencialumo potencialūs konkurso

dalyviai galėjo atsisakyti dalyvauti kituose konkurso etapuose (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (9), 20 psl.).

1.3.2. NEDIDELĖS SVARBOS PASTEBĖJIMAS

Lietuvos automobilių kelių direkcija

Viešieji pirkimai

Projekto 1 ir 2 dalies viešųjų pirkimų skelbimų datos žurnale Official Journal ir vietos leidiniuose nesutampa (nacionaliniame leidinyje dėl redakcijos kaltės paskelbta 3 dienomis vėliau) (plačiau žr. pastebėjimą Nr. (10), 21 psl.).

1.4. IŠVADOS DĖL ATITIKTIES KOMISIJOS REGLAMENTO (EB) Nr. 1386/2002 IR FINANSINIO MEMORANDUMO REIKALAVIMAMS

Valdymo ir kontrolės sistema

Projektą administruojančių institucijų (MI, TID, LAKD) valdymo ir kontrolės sistema Projekto įgyvendinimo metu atitiko Komisijos reglamente [1] ir Finansiniame memorandume [6] nustatytus reikalavimus (žr. 5.1 ir 5.2.2 dalis).

Vadovaujančioji institucija

Vadovaujančioji institucija atsakinga už bendrą Sanglaudos fondo valdymą ir valdymo bei kontrolės sistemos koordinavimą. Šios sistemos dalis yra Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo metu nėra reglamentuota (žr. 5.1 dalį).

Mokėjimo institucija

Mokėjimo institucija atsakinga už išlaidų, kurioms apmokėti prašoma Sanglaudos fondo lėšų, ataskaitų patvirtinimą. Iš TID ji gauna informaciją, pagrįstą Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo metu nėra reglamentuota (žr. 5.1 dalį).

Susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyrius

Atrankinių tikrinimų funkcijai vykdyti vis dar nepakanka darbuotojų (žr. 5.1.1 dalį).

Transporto investicijų direkcija

Dėl darbuotojų trūkumo TID vyr. finansininkė atlieka Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitą, o vyriausiasis specialistas (finansų kontrolierius), tiesiogiai pavaldus vyr. finansininkei, – jos atliekamos Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitos patikrą. Todėl nepakankamai užtikrinama, kad apskaitos ir kontrolės funkcijos būtų atskirtos (žr. 5.1 dalį).

Bendroji išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemos

Projekto įgyvendinimo metu dėl MI, TID ir LAKD valdymo ir kontrolės sistemos svarbių pastebėjimų nėra, o vidutinės ir nedidelės svarbos pastebėjimai šio Projekto įgyvendinimui įtakos neturėjo.

Projektui nustatyto tikslo pagal galutinę ataskaitą pasiekimas

Projektas įgyvendintas, atsižvelgiant į ES teisės aktų reikalavimus. Finansiniame memorandume [6] nustatytas Projekto tikslas pagal galutinę ataskaitą yra pasiektas (žr. 5.3 dalį).

Viešųjų pirkimų procedūrų laikymasis

Projekto 1-os, 2-os ir 3-ios dalių konkursai buvo organizuojami, vykdomi ir sutartys parengtos, laikantis PRAG reikalavimų (žr. 5.1.2 dalį).

Dėl neišsamaus įgyvendinančiosios institucijos funkcijų reglamentavimo LR teisės aktuose gali būti netinkamai vykdomos Komisijos reglamento [2] nuostatos. Įgyvendinančioji institucija, atsakinga už projektų įgyvendinimą, negali užtikrinti, kad viešojo pirkimo procedūros būtų vykdomos skaidriai ir teisėtai (žr. 5.1.1 dalį).

Išlaidų tinkamumas

Komisijai deklaruojamos Projekto įgyvendinimo išlaidos yra tinkamos (žr. 5.2 dalį).

Išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška

Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas, t. y. išlaidų ataskaitos ir galutinio mokėjimo paraiškos duomenys yra pagrįsti juos patvirtinančiais dokumentais (žr. 5.2.1 dalį).

Projekto galutinė ataskaita

Projekto galutinėje ataskaitoje pateikta visa Finansiniame memorandume [6] reikalaujama informacija, tinkamai aprašyti atlikti darbai ir nurodyta, kad nustatyti Projekto tikslai yra pasiekti, pateiktos išlaidų sumos yra teisingos (žr. 5.3 dalį).

Viešumo priemonių įgyvendinimas

Įgyvendintos viešumo priemonės atitinka joms keliamus reikalavimus (žr. 5.4 dalį).

2. AUDITO APIMTIS

2.1. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIOS INSTITUCIJOS

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, Sanglaudos fondui administruoti taikomi Europos Tarybos ir Europos Komisijos reglamentai. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1386/2002 nustatyti reikalavimai valstybės, gaunančios Sanglaudos fondo lėšas, valdymo ir kontrolės sistemai.

Vykdydama minėtą reglamentą, LR Vyriausybė 2001-08-24 nutarimu [4] patvirtino Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklės, kuriose nustatė institucijų funkcijas ir teises. Šiuo metu visų Sanglaudos fondo lėšomis finansuojamų projektų (projektų, pradėtų įgyvendinti pagal ISPA programą ir tęsiamų iš Sanglaudos fondo lėšų) administruojančios transporto sektoriaus sausumos keliams¹ institucijos yra šios:

LR finansų ministerija

- vadovaujančioji institucija;
- auditą koordinuojanti institucija;
- mokėjimo institucija;
- tarpinė institucija;
- įgyvendinančioji institucija;

LR susisiekimo ministerija

Transporto investicijų direkcija

Europos Komisijos, vadovaujančiosios, mokėjimo, tarpinių ir įgyvendinančiųjų institucijų atstovai

- priežiūros komitetas;

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie LR susisiekimo ministerijos

- galutinė paramos gavėja.

2.2. BENDROJI INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Finansiniame memorandume Nr. 2000/LT/16/P/PT/003 dėl Projekto finansavimo, 2001-10-10 pasirašytame Europos Komisijos ir 2001-12-28 Lietuvos Respublikos, numatyta 29 671 945 EUR, iš šio skaičiaus tinkamos finansuoti išlaidos 26 422 400 EUR. Iš jų:

- 19 816 800 EUR Sanglaudos fondo (ISPA) dalis (75% tinkamų išlaidų);
- 6 605 600 EUR bendrojo finansavimo dalis (25% tinkamų išlaidų).

Finansiniame memorandume numatyta 3 249 545 EUR išlaidų², skirtų Projektui parengti, žemei įsigyti, aikštelei parengti, kurios nurodytos kaip netinkamos išlaidos.

Projektą įgyvendino konkurso būdu išrinkti rangovai³ AB „Šiaulių plentas“ ir UAB „Kauno tiltai“⁴.

Šis Projektas yra ilgalaikės programos, Sanglaudos fondo strategijoje patvirtintos 2001–2004 metams, dalis (IV d. I skirsnis, 83 p.).

¹ Išsamus Sanglaudos fondo projektus administruojančių transporto sektoriaus sausumos keliams institucijų aprašymas pateiktas Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB Transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 metais“ 2006 m. birželio 29 d. baigiamojo audito ataskaitoje Nr. FA-1070-5-60 (2.1 sk.).

² Finansinio memorandumo II priedas, finansinis planas.

³ Visus tris projektui įgyvendinti skelbtus viešųjų pirkimų konkursus darbams atlikti laimėjo rangovas AB „Šiaulių plentas“.

⁴ UAB „Kauno tiltai“ atliko darbus pagal papildomą statybos rangos sutartį.

Projekto tikslai:

- pagerinti susisiekimą IA transporto koridoriais, kuris yra svarbi tarptautinio susisiekimo magistralė, jungianti Gdanską (Lenkija) per Kaliningrado sritį (Rusija) su Ryga (Latvija) ir Via Baltica (I koridorius);
- praplatinti siauras vietas atskiruose kelio ruožuose ir užtikrinti ES reikalavimus atitinkančią eismo saugą ir aplinkosaugą.

1 pav. Projekto geografinė vieta
(IA transporto koridoriaus pažymėtas mėlyna spalva)

Projektas buvo įgyvendinamas Lietuvos teritorijoje Rygos–Šiaulių–Tauragės–Kaliningrado kelio ruožuose trimis etapais, kurių metu atlikti šie darbai:

- nutiesta 11,78 km naujo kelio;
- nutiesta 4,92 km pėsčiųjų ir dviračių takų;
- rekonstruota kelio ruožų, kurių bendras ilgis 17,3 km, iš jų:
 - nuo 2 iki 4 eismo juostų – 7,82 km;
 - nuo 2 iki 3 eismo juostų – 9,48 km;
- sustiprinta 15,62 km kelio dangos;
- įrengtos 2 skirtingo lygio sankryžos su viadukais;
- pastatyti 2 viadukai per geležinkelį;
- pakeistas 2,7 tūkst. kv. m tilto paklotas.

Atlikus visus Projekte numatytus darbus pagal galutinę ataskaitą, pasiekti šie tikslai:

- pagerėjo tarptautinio eismo sąlygos;
- sumažėjo avaringų ruožų kelyje Ryga–Šiauliai–Kaliningradas;
- nukreipti tranzito eismo srautai iš Šiaulių ir Joniškio miestų, todėl pagerėjo važavimo sąlygos per Šiaulių ir Joniškio miestus;
- pagerėjo kelio standartai;
- pailgėjo kelio dangos naudojimo laikas;
- atskirti automobilių ir pėsčiųjų srautai;
- rekonstruotuose ruožuose kelio dangų stiprumas padidintas iki maksimaliai leistinos apkrovos – nuo 10 iki 11,5 t į ašį;
- sumažintos kelių transporto priemonių eksploataavimo sąnaudos;
- sumažinta nuolatinės priežiūros darbų kaina;
- padidintas eismo saugumas;

- sumažinta aplinkos tarša.

Vykdamy Projekto statybos darbus buvo papildomai atlikti nenumatyti Projekto dokumentuose, bet būtini Projekto tikslams pasiekti darbai, tokie kaip pagrindo sluoksnio, šalčiui atsparaus sluoksnio pastorinimas, naujų tilto deformacinių pjūvių įrengimas, netinkamo grunto pašalinimas, papildomo sankasos drenažo įrengimas ir drenažo sistemos pakeitimas, eismo saugumo priemonių įrengimas pėsčiųjų ir dviratinkų take, vandentiekio vamzdžių perkėlimas, papildomos asfaltbetonio dangos įrengimas, privažiavimo prie viaduko kelio įrengimas, žemės sankasos stabilizavimas ir kiti nedidelės apimties darbai.

Projekto pirmos sutarties Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-01 įgyvendinimo sąlygos:

Sutartis pasirašyta 2002-01-25, sutarties trukmė – 18 mėnesių.

Darbų pradžia 2002-01-28, darbų pabaiga 2003-08-08.

Projekto antros sutarties Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-02 įgyvendinimo sąlygos:

Sutartis pasirašyta 2002-08-22, sutarties trukmė – 18 mėnesių.

Sutarties pakeitimai patvirtinti 2003-10-13 rangovo pasirašytu sutarties papildymu Nr. 1 (sutarties galiojimo terminas pratęstas iki 23 mėnesių).

Darbų pradžia 2002-08-26, darbų pabaiga 2004-07-29.

Projekto trečios sutarties Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-03 įgyvendinimo sąlygos:

Sutartis pasirašyta 2003-08-25, sutarties trukmė – 18 mėnesių.

Darbų pradžia 2003-08-25, darbų pabaiga 2004-11-16.

Šios sutarties pirmas pakeitimas pasirašytas 2004-10-25.

Papildoma sutartis Nr. S-1084 pasirašyta 2004-10-27.

Darbų pradžia 2004-10-27, darbų pabaiga 2004-11-20.

Papildoma sutartis Nr. S-364⁵ pasirašyta 2005-04-22.

Darbų pradžia 2005-04-22, darbų pabaiga 2005-10-30.

Projekto nepriklausomą techninę priežiūrą vykdė užsienio kompanijos:

Kampsax (sutartis pasirašyta 2001-06-07, sutarties pabaiga 2003 m. lapkričio mėn.);

Safege (sutartis pasirašyta 2001-07-01, sutarties pabaiga 2003 m. lapkričio mėn.);

Schneider&Partner Ingenieur (sutartis pasirašyta 2003-03-26, sutarties trukmė 24 mėn.).

VĮ „Problematika“ atliko kelių tiesimo ir taisymo priežiūrą, specialiuosius tyrimus bei laboratorinius darbus⁶.

Su rangovu AB „Šiaulių plentas“⁷ buvo pasirašytos trys darbų sutartys, Projekto trečios sutarties Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-03 pirmas pakeitimas ir papildoma sutartis Nr. S-1084 prie Projekto trečios sutarties.

Tarp LAKD ir UAB „Kauno tiltai“ 2005-04-22 buvo pasirašyta papildoma statybos rangos sutartis Nr. S-364, kurios vertė (1 524 344 EUR) į bendras Projekto išlaidas neįtraukta (žr. 5.1.3 dalį).

Informacija apie Projekto įgyvendinimo rangos ir priežiūros sutartis bei atliktus mokėjimus pateikta 1 lentelėje.

⁵ Darbų, atliktų pagal sutartį Nr. S-364, vertė nėra įtraukta į bendras Projekto išlaidas.

⁶ LAKD su VĮ „Problematika“ Projekto įgyvendinimo laikotarpiu (nuo 2001-10-10 iki 2006-12-31) pasirašė 3 sutartis, t. y. 2002-03-15 Nr. 56; 2003-01-27 Nr. 15 ir 2004-01-23 Nr. S-13, kuriose nurodomas techninės priežiūros pagrindinis tikslas: tikrinti, kad statomas ir pastatytas statinys atitiktų jo projektą, teisės aktų ir normatyvinių techninių dokumentų reikalavimus, kontroliuoti statybos darbų technologinį procesą, naudojamų medžiagų, mišinių ir gaminių atitiktį bei darbų atlikimo terminus.

⁷ AB „Šiaulių plentas“ pakeitė statusą – tapo UAB, todėl Projekto trečios sutarties pirmas pakeitimas ir papildoma sutartis Nr. S-1084 prie Projekto trečios sutarties pasirašyta tarp užsakovo LAKD ir rangovo UAB „Šiaulių plentas“.

Projekto įgyvendinimo rangos ir priežiūros sutartys bei atlikti mokėjimai

	Rangovas	Sutarties suma be PVM (EUR)	Faktiškai apmokėta (EUR)
Projekto 1 dalis			
<i>Statybos darbai</i>	AB „Šiaulių plentas“ ⁸		
SF (ISPZA)		4 424 936,00	4 231 183,00
BF		1 474 979,00	1 410 394,00
Iš viso darbų (SF+BF)	<i>Kampsax</i> ⁹	5 899 915,00	5 641 577,00
<i>Nepriklausoma priežiūra</i>			
SF (ISPA)		42 372,00	42 372,00
BF		14 124,00	14 124,00
Iš viso (nepriklausoma priežiūra (SF+BF))		56 496,00	56 496,00
Iš viso (darbai ir nepriklausoma priežiūra)		5 956 411,00	5 698 073,00
Projekto 2 dalis			
<i>Statybos darbai</i>	AB „Šiaulių plentas“ ¹⁰		
SF (ISPA)		8 171 832,00	7 992 428,00
BF		2 723 944,00	2 664 144,00
Iš viso (darbai (SF+BF))		10 895 776,00	10 656 572,00
<i>Nepriklausoma priežiūra</i>	<i>Safege</i> ¹¹		
SF (ISPA)		48 694,00	32 631,61
BF		16 231,00	10 877,21
Iš viso (nepriklausoma priežiūra (SF+BF))		64 925,00	43 508,82
Iš viso (darbai ir nepriklausoma priežiūra)		10 960 701,00	10 700 080,82
Projekto 3 dalis	AB „Šiaulių plentas“ ¹²		
SF (ISPA)		7 518 185,39	7 510 435,64
BF		2 506 061,80	2 965 437,36 ¹³
Iš viso darbų		10 024 247,19	10 475 873,00
Sutarties dalis, viršijanti FM nustatytą vertę (be PVM), finansuojama BF lėšomis		559 853,81	
Projekto 3 dalies bendra sutarties vertė (pirmas pakeitimas)	UAB „Šiaulių plentas“ ¹⁴	10 584 101,00	
Papildoma sutartis Nr. S-1084, viršijanti FM nustatytą vertę	UAB „Šiaulių plentas“ ¹⁵	242 818,00	242 418,00
Iš viso		27 744 031,00	27 116 444,82
EK grąžintinas galutinis likutis iš SF			4 326 500,38
Papildoma sutartis Nr. S-364	UAB „Kauno tiltai“	1 524 344,00	

⁸ 2002-01-25 tarp LAKD ir AB „Šiaulių plentas“ pasirašyta 1-os Projekto dalies sutartis Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-1 Dėl IA transporto koridoriaus plėtos.

⁹ 2001-06-07 priežiūros paslaugų sutartis (Framework Contract AMS/451 LOT Nr. 2 Letter of Contract N Arūna 1-ISPA-LT-SAO/TRAN with KAMPSAX).

¹⁰ 2002-08-22 tarp LAKD ir AB „Šiaulių plentas“ pasirašyta 2-os Projekto dalies sutartis Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-2 Dėl IA transporto koridoriaus plėtos: Šiaulių pietvakarinio aplinkkelio 0,00-8,74 km.

¹¹ 2002-07-01 priežiūros sutartis (Framework Contract AMS/451 LOT Nr. 2 Letter of Contract N Arūna 3-ISPA-LT-SAO/TRAN with SAFEGE).

¹² 2002-01-25 tarp LAKD ir AB „Šiaulių plentas“ pasirašyta 3-ios Projekto dalies sutartis Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-3 Dėl IA transporto koridoriaus plėtos: Jonišio šiaurės-vakarų aplinkkelio tiesimo 0,00-3,04 km, dangos stiprinimo ir platinimo atskiruose kelio Ryga-Šiauliai-Tauragė-Kaliningradas ruožuose.

¹³ Rangovui sumokėtą 2 965 437,36 EUR nacionalinę lėšų dalį sudaro 2503478,57 EUR BF lėšos bei 461958,81 EUR lėšų dalis, viršijanti Finansinių memorandumą.

¹⁴ 2004-10-25 tarp LAKD ir UAB „Šiaulių plentas“ pasirašytas 3-ios Projekto dalies pakeitimas Nr. 1.

¹⁵ 2004-10-27 tarp LAKD ir UAB „Šiaulių plentas“ pasirašyta papildoma 3-ios Projekto dalies (LAKD sutarties Nr. 8871063/2002/16/510) sutartis Nr. S-1084.

3. AUDITO METODAI

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose [5] patvirtintos audito procedūros:

- paklausimai (valstybinių auditorių pateikti klausimynai, atsakymų vertinimai);
- dokumentų tikrinimai ir vertinimai;
- stebėjimas (patikra vietoje).

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, Valdymo ir kontrolės sistemų audito vadovu, skirtu Sanglaudos fondo auditui valstybėse narėse, parengtu Europos Komisijos Regioninės politikos generalinio direktorato, mūsų sukaupta audito patirtimi.

Siekiant įsitikinti, ar sukurta valdymo ir kontrolės sistema tenkina Komisijos reglamente [1] ir Finansiniame memorandume [6] nustatytus reikalavimus, vertinta:

- institucijose, administruojančiose Sanglaudos fondo (ISPA) projektus, likutinė rizika, susijusi su valdymo ir kontrolės sistema;
- nacionalinių ir ES audito institucijų atliktų auditų ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas, kiek tai susiję su Projektu;
- viešieji pirkimai;
- MI, TID, LAKD atliktos Projekto patikros vietose.

Kadangi SF (ISPA) Projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 metais“ Valstybės kontrolės 2006-06-29 valstybinio audito baigiamojoje ataskaitoje Nr. FA-1070-5-60 pateikti pastebėjimai yra tokie pat, kaip tuo pačiu laiku vykdyto projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003, todėl šio audito metu vertinama, kaip vykdomos jau anksčiau teiktos rekomendacijos.

Testuojant viešųjų pirkimų sistemą, vertinta:

- darbų sutartys;
- išankstinio pranešimo ir pranešimo apie viešuosius pirkimus kriterijai;
- pasiūlymų konkursui teikimo ir pasiūlymų vertinimo kriterijai;
- sutarčių sudarymo ir paskelbimo kriterijai.

Atliekant auditą vertinti institucijų, administruojančių Sanglaudos fondo (ISPA) projektus, Projekto atliktų patikrų vietose / tikrinimų rezultatai ir jų įforminimas.

Audito metu peržiūrėti Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojančių institucijų / padalinių procedūroms atlikti išleisti vadovai, jų papildymai, taip pat patikrinta Projekto apskaitos sistema, esanti LAKD, TID, MI.

Vertinant Projekto techninį valdymą ir įgyvendinimą:

- teikti paklausimai Projekto vadovui ir kitiems atsakingiems darbuotojams;
- išnagrinėtos darbų sutartys, jų pakeitimai ir papildymai, Projekto statybos darbų priežiūros ketvirtinės ataskaitos, nepriklausomos techninės priežiūros vykdytojų ataskaitos, Projekto galutinė ataskaita ir visų Projekto etapų dokumentai;
- atliktas nepriklausomos priežiūros techninės užduoties kokybės analizės testas.

Siekiant įsitikinti, ar Projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas, parengta Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos audito programa, pagal kurią atlikti detalūs testai:

- rangovo atliktų darbų bei padarytų ir apmokėti pateiktų išlaidų;
- Sanglaudos fondą (ISPA) projektus administruojančių institucijų apskaitos registruose esančių duomenų.

Siekiant nustatyti, ar Projekto galutinės išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškos duomenys yra teisingi ir pagrįsti LAKD ir TID apskaitos registruose įregistruotais mokėjimais, buvo:

- patikrinti visi mokėjimai rangovams;
- patikrintos rangovo pateiktos apmokėti PVM sąskaitos faktūros su atliktus mokėjimus patvirtinančiais dokumentais bei LAKD apskaitos registruose įregistruotais mokėjimais;
- patikrintos rangovo pateiktos apmokėjimo sąskaitos su TID apskaitos registruose įregistruotais mokėjimais;
- išlaidų ataskaitos ir mokėjimo paraiškų duomenys suderinti su pirminiais dokumentais, atliktais mokėjimais ir apskaitos duomenimis.

Detaliam testavimui IDEA (angl. *The Interactive Data Extraction and Analysis*) programa atrinkti rangovo įvykdyti ir apmokėti darbai. Vykdamas rangovo atliktų darbų detalių testavimą, vertinta, ar darbai yra patvirtinti įrodančiais dokumentais.

Pagal Projekto galutinei ataskaitai patikrinti parengtą audito programą atliktas Projekto galutinės ataskaitos vertinimas, atsakant į klausimus, ar Projekto:

- galutinė ataskaita parengta pagal Finansinio memorandumo [6] III.1 priede V skyriuje galutinei ataskaitai nurodytus reikalavimus;
- galutinėje ataskaitoje nėra reikšmingų netikslumų, ypač dėl Projekto įvykdymo, laikantis jam nustatytų tikslų;
- galutinė ataskaita tinkamai atspindi Projekto įgyvendinimą – Finansiniame memorandume numatytus kelio modernizavimo tikslus taip, kad jis atitiktų greitkelio europinius standartus.

Siekiant, kad būtų papildomai užtikrinta, jog rangovo pateiktuose darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra atlikti, pagal atrinktus kelio ruožus patikrinta (įskaitant patikrą vietoje), ar:

- atliktų nepaslėptų darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra tikrai atlikti;
- atliktų darbų kokybė atitinka reikalavimus, nustatytus projektinėje dokumentacijoje.

Vertinta, ar informavimo ir viešumo priemonės įgyvendintos pagal Komisijos reglamente¹⁶ ir Finansinio memorandumo III.6 priede nurodytus reikalavimus.

Šio audito rezultatai, gauti įvertinus vidaus kontrolę ir atlikus detalius testus, pateikiami ataskaitos 5 dalyje.

¹⁶ Informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimas pagal EK reglamente Nr. 621/2004 ir Finansinio memorandumo III.6 priede nurodytus reikalavimus vertinamas, kiek tai susiję su audituojamu Sanglaudos fondo (ISPA) projektu Nr. 2000/LT/16/P/PT/003.

4. BENDRAS REIKŠMINGUMO IR PATIKIMUMO LYGIS

Auditas buvo suplanuotas taip, kad atitiktų Valstybinio audito reikalavimus [5] ir Komisijos reglamento reikalavimus [1].

Atliekamo audito reikšmingumo lygis yra 1 proc. visų rangovams apmokėtų Projekto išlaidų sumos – 26 412 068,01 EUR.

Atliekamo audito reikšmingumo suma yra didžiausia priimtina klaidų visuma – 264 120,68 EUR. Nustatytas reikšmingumo lygis yra atskaitos taškas, nustatant, ar pastebėtos klaidos, neteisingai pateikti ar nepateikti duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiama išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas.

Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad valstybiniai auditoriai 95 procentais būtų tikri, pareikšdami nuomonę apie Projekto galutinės išlaidų atskaitos ir mokėjimo paraiškos teisingumą ir pagrįstumą.

Patikimumas gautas iš dviejų šaltinių:

- Sanglaudos fondo (ISPA) projektus administruojančių institucijų valdymo ir kontrolės sistemos ir vykdomų kontrolės priemonių bei nacionalinių ir ES audito institucijų atliktų auditų ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimo;
- detalaus testavimo, kurio metu atrankos būdu patikrinta 15,93 proc. atliktų darbų priėmimo aktuose nurodytų atliktų darbų, ir apskaitos dokumentų tikrinimo (žr. 3 dalį).

Iš antro lygio kontrolės (vidaus auditorių atliktų atrankinių patikrinimų) patikimumas nebuvo gautas, kadangi buvo atliktas ne viso Projekto, o tik trečiosios sutarties dalies atrankinis patikrinimas.

5. PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

5.1. PROJEKTO TECHNINIS VALDYMAS, ĮGYVENDINIMAS BEI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMA

Vadovaujančioji institucija

(1) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių [4] 14.21 punkte nustatyta, kad įgyvendinančioji institucija „nustatyta tvarka veda Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitą“. Nors ši tvarka nėra reglamentuota, TID atlieka veiksmus, susijusius su Sanglaudos fondo projektų apskaita (pildo registrus, įformina projektų duomenis lentelėse ir pan., teikia MI reikalingą informaciją jam priimtina forma).

Vadovaujančioji institucija atsakinga už bendrą Sanglaudos fondo valdymą. Sanglaudos fondo projektų apskaita yra valdymo ir kontrolės sistemos dalis, už kurios koordinavimą yra atsakinga vadovaujančioji institucija.

Rizika

Dėl nereglamentuotos Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos galima rizika dėl nepakankamos audito sekos.

Rekomendacija

Koordinuoti mokėjimo institucijos veiksmus, užtikrinančius, kad būtų nustatyta Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos tvarka, kurioje, be kitų dalykų, būtų numatyta apskaitos įrašų registravimo tvarka, ataskaitų formos ir jų rengimo tvarka, Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, projektų apskaitos ryšys su biudžetinės įstaigos tvarkoma buhalterine apskaita.

Mokėjimo institucija

(2) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Mokėjimo institucija atsakinga už išlaidų, kurioms apmokėti prašoma Sanglaudos fondo lėšų, ataskaitų patvirtinimą. Jai reikalingą informaciją, kurios pagrindas yra Sanglaudos fondo projektų apskaita, gauna iš TID.

Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių [4] 14.21 punkte nustatyta, kad įgyvendinančioji institucija „nustatyta tvarka veda Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitą“. Nors ši tvarka nėra reglamentuota, TID atlieka veiksmus, susijusius su Sanglaudos fondo projektų apskaita (pildo registrus, pateikia projektų duomenis lentelėse ir pan., teikia MI reikalingą informaciją jam priimtina forma).

Rizika

Dėl nereglamentuotos Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos galima rizika dėl nepakankamos audito sekos.

Rekomendacija

Užtikrinti, kad, suderinus su vadovaujančiąja institucija, būtų nustatyta Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos tvarka, kurioje, be kitų dalykų, būtų numatyta apskaitos įrašų registravimo tvarka, ataskaitų formos ir jų rengimo tvarka, Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, projektų apskaitos ryšys su biudžetinės įstaigos tvarkoma buhalterine apskaita.

Lietuvos automobilių kelių direkcija

Projekto techninį valdymą, administravimą ir įgyvendinimo priežiūrą atliko LAKD Projektų įgyvendinimo skyrius, kuriam, pagal nuostatus [9], pavesta vykdyti darbų užsakovo funkcijas, kontroliuoti darbų atlikimo terminus ir darbų kokybę.

Projekto sutarties administravimą pagal nuostatuose nurodytas funkcijas [10] atliko LAKD Investicijų skyrius¹⁷.

Transporto investicijų direkcija

(3) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Dėl darbuotojų trūkumo TID vyr. finansininkė atlieka Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitą, o vyriausiasis specialistas (finansų kontrolierius), tiesiogiai pavaldus vyr. finansininkei, – jos atliekamos Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitos patikrą, todėl nepakankamai užtikrinama, kad apskaitos ir kontrolės funkcijos būtų atskirtos.

TID komentaras

TID informavo, kad šiuo metu paskelbtas naujo darbuotojo (apskaitininko) priėmimo konkursas. Priimtas darbuotojas perimtus iš vyr. finansininko (padalinio vadovo) Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitos funkcijų vykdymą.

Rekomendacija

Užtikrinti pakankamą tinkamos kvalifikacijos darbuotojų skaičių apskaitos ir kontrolės funkcijoms vykdyti.

5.1.1. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Kadangi projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 metais“ baigiamojo valstybinio audito metu nustatyti pastebėjimai ir pateiktos rekomendacijos yra tokios pat, kaip tuo pačiu laiku vykdyto šioje ataskaitoje nagrinėjamo Projekto, todėl šio audito metu nustatytų panašių pastebėjimų ir rekomendacijų neteikiame (stebime, kaip vykdomos jau pateiktos rekomendacijos).

Daugelis rekomendacijų, pateiktų nacionalinių ir ES audito institucijų atliktų auditų ataskaitose, yra įgyvendinta. Toliau pateikiame informaciją apie neįgyvendintas (iš dalies įgyvendintas) rekomendacijas.

Vadovaujančioji institucija

(4) Vidutinės svarbos pastebėjimas

LR teisės aktuose dar nenumatytos įgyvendinančiosios institucijos teisės ir pareigos dalyvauti ir kontroliuoti galutinio paramos gavėjo vykdomas viešųjų pirkimų procedūras, kas susiaurina įgyvendinančiosios institucijos atsakomybės ribas, nustatytas Komisijos reglamento [2] 2 ir 3 straipsniuose, kuriuose numatyta įgyvendinančiosios institucijos atsakomybė už visus su projekto įgyvendinimu susijusius etapus: planavimą, rangovo parinkimą (per viešųjų pirkimų procedūrą), projekto įgyvendinimą ir pabaigimą. Valstybiniai auditoriai vadovaujančiajai institucijai rekomendavo:

- Inicijuoti Europos Sąjungos Sanglaudos fondo administravimo taisyklių [4] pakeitimą, kad būtų užtikrinta transporto infrastruktūros srities įgyvendinančiosios institucijos teisė vykdyti viešųjų pirkimų procedūrų priežiūrą pagal LR viešųjų pirkimų įstatymo [3] 127 straipsnį. Įgyvendinant šią rekomendaciją 2006 m. rugsėjo 8 d. Ūkio ministerijoje vyko Finansų ministerijos 2006-08-24 paklausimo Nr. (4.52-06)-6k-0608551) svarstymo posėdis, kuriame buvo sprendžiama, ar TID

¹⁷ Projekto įgyvendinimo pradžioje apie Sanglaudos (ISPA) projektus administruojančias institucijas, jų struktūrą ir padalinius išsamiau buvo aprašyta Valstybės kontrolės 2003-12-18 ataskaitos Nr. 1070-3-92 3.2 3 dalyje „ISPA programą administruojančių institucijų struktūra ir ISPA priežiūros komitetas“.

laikytina įgaliota kontroliuojančiąja institucija pagal LR viešųjų pirkimų įstatymo [3] 127 straipsnį. Posėdyje bendru sutarimu nutarta, kad klausimas dėl ES fondų lėšomis atliekamų viešųjų pirkimų kontrolės veiksmingumo didinimo yra svarstytinas. Atsižvelgdama į posėdžio dalyvių išsakytą nuomonę, vadovaujančioji institucija parengė Europos Sąjungos Sanglaudos fondo administravimo taisyklių [4] pakeitimo projektą, kurio 18 punkte ir jo papunkčiuose nurodė, jog „Įgyvendinančioji institucija, perdavusi galutiniam paramos gavėjui dalį funkcijų, lieka atsakinga už:

18.1. išankstinių galutinių paramos gavėjų parengtų dokumentų viešiesiems pirkimams vykdyti nagrinėjimą, vertinimą ir derinimą;

18.2. dalyvavimą viešojo pirkimo komisijos darbe stebėtojo teisėmis;

18.3. sutarčių tarp galutinių paramos gavėjų ir prekių tiekėjų (paslaugų teikėjų) bei darbų rangovų projektų suderinimą“.

- Inicijuoti Europos Sąjungos Sanglaudos fondo administravimo taisyklių [4] 14.10 punkto papildymą, nustatant transporto infrastruktūros srities įgyvendinančiosios institucijos atliekamų pas GPG patikrų rūšis bei transporto infrastruktūros srities įgyvendinančiosios institucijos pareigą informuoti mokėjimo instituciją apie tikrinimo rezultatus. Įgyvendindama šią rekomendaciją, vadovaujančioji institucija informavo, kad yra parengusi minėto teisės akto papildymo projektą: 14.10 punkte nurodyta, kad įgyvendinančioji institucija „atlieka iš Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų finansuojamų projektų kontrolę jų įgyvendinimo laikotarpiu, kartu administraciniu, finansiniu ir techniniu požiūriu tikrina projektus jų vykdymo vietose, registruoja šiuos patikrinimus, imasi būtinų veiksmų rastiems pažeidimams pašalinti, informuoja vadovaujančiąją, mokėjimo ir tarpinę institucijas apie tikrinimo rezultatus; teikia visą būtiną pagalbą Europos Komisijos įgaliotiems pareigūnams, tikrinantiems projektus vietose“.

Išvada

Europos Sąjungos Sanglaudos fondo administravimo taisyklių [4] pakeitimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dar nėra patvirtintas. LR teisės aktuose neregamentuotos įgyvendinančiosios institucijos atliekamų pas GPG patikrų rūšys bei šios institucijos pareiga informuoti mokėjimo instituciją apie tikrinimo rezultatus.

Dėl neišsamesnio įgyvendinančiosios institucijos funkcijų reglamentavimo LR teisės aktuose gali būti netinkamai vykdomos Komisijos reglamento [2] nuostatos. Įgyvendinančioji institucija, atsakinga už projektų įgyvendinimą, negali užtikrinti, kad viešojo pirkimo procedūros būtų vykdomos skaidriai ir teisėtai.

VI komentaras

Vadovaujančioji institucija informavo, kad, pagal esamą Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemą Lietuvoje viešuosius pirkimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus transporto sektoriuje vykdo galutiniai paramos gavėjai, o viešųjų pirkimų kontrolę – Viešųjų pirkimų tarnyba ir įgaliotos valstybės institucijos pagal savo kompetenciją (Viešųjų pirkimų įstatymo 127 str. 1 d.). Transporto sektoriaus įgyvendinančioji institucija, pagal Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius Sanglaudos fondo lėšų administravimą, būdama atsakinga už visus su projekto įgyvendinimu susijusius etapus, nėra įgaliota vykdyti viešųjų pirkimų kontrolę kontroliuojančio asmens teisėmis pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 127 straipsnį. Įgyvendinančioji institucija, pagal Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo rangovams (paslaugų teikėjams ar prekių tiekėjams) ir atsiskaitymo už išmokėtas ar planuojamas išmokėti lėšas taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. 1K-288 (Žin., 2004, Nr. 132-4776), nuostatas būdama atsakinga už išlaidų tinkamumo finansuoti nustatymą, be kitų jai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr.1026 priskirtų funkcijų, siekiant palengvinti sprendimo dėl išlaidų tinkamumo finansuoti įvykdžius viešuosius pirkimus priėmimą, nagrinėja, vertina ir derina GPG parengtus dokumentus viešiesiems pirkimams vykdyti (14.7.1 p.), rengia išvadas dėl sutarčių tarp GPG ir prekių tiekėjų (paslaugų teikėjų) bei darbų rangovų projektų (14.7.2 p.) ir, esant neaiškumams viešųjų pirkimų srityje, kreipiasi į Viešųjų pirkimų tarnybą. Viešųjų pirkimų

tarnyba, suvokdama viešųjų pirkimų kontrolės svarbą naudojant Sanglaudos fondo lėšas, skiria ypatingą dėmesį pirkimams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų. Tuo tikslu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2006 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 1S-57 patvirtintos Viešųjų pirkimų įvertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklės, kurių 9.5 punkte vienas iš atrankos kriterijų planiniam vertinimui nustatytas kriterijus „pirkimas, finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis“, ir Perkančiųjų organizacijų tikrinimų ir jų rezultatų įforminimo taisyklės, kuriose vienas iš atrankos kriterijų yra 10.7 punktą „Perkančiosios organizacijos vykdomi viešieji pirkimai dažniausiai finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų“ (Viešųjų pirkimų tarnybos 2007 m. sausio 17 d. raštas Nr. 4S-155). Transporto sektoriaus įgyvendinančios institucijos teisės ir pareigos, susijusios su viešųjų pirkimų procedūra, priešingai, siekiant palengvinti sprendimo dėl išlaidų tinkamumo finansuoti priėmimą, yra pakankamos.

Siekdama detaliau reglamentuoti įgyvendinančiosios institucijos atliekamas funkcijas ir įgyvendinti projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 metais“ baigiamojo valstybinio audito metu pateiktą rekomendaciją inicijuoti Europos Sąjungos sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 1026, 14.10 punkto papildymą, nustatant transporto infrastruktūros srities įgyvendinančiosios institucijos atliekamų GPG patikrų rūšis bei transporto infrastruktūros srities įgyvendinančiosios institucijos pareigą informuoti mokėjimo instituciją apie tikrinimo rezultatus, vadovaujančioji institucija parengtame projekte papildė 14.10 punktą.

(5) Vidutinės svarbos pastebėjimas

EK regioninės politikos generalinio direktorato audito misijų metu pastebėta, kad vis dar trūksta vadovaujančiosios institucijos gairių (nurodymų) tokiose srityse, kaip patikrų vykdymas (Komisijos reglamento [1] 2 ir 4 str.), viešieji pirkimai. Vadovaujančioji institucija visiškai pasitiki kitų įgyvendinančių įstaigų atliekamomis patikromis, tačiau pati savo patikromis nevertina atliktų patikrų kokybės. EK regioninės politikos generalinio direktorato audito ataskaitose vadovaujančiajai institucijai rekomenduota:

- aktyviau duoti nurodymus ne tik kitų įstaigų prašymu, bet ir pačiai, nes tam tikruose nurodymuose, pateikiamuose kaip teisės aktai, trūksta aiškumo (Audito misijos 2005/LT/REGIO/I3/214/1 2005-07-19 audito ataskaita ir 2006 m. kovo 14-17 d. atliktos audito misijos 2006/LT/REGIO/I3/425/1 2006-10-03 audito ataskaita);
- įsitikinti, ar įgyvendinančioji institucija tinkamai atlieka patikras (pagal Komisijos reglamento [1] 4 str.), pavestas vadovaujančiosios institucijos (Audito misijos 2005/LT/REGIO/I3/214/1 2005-07-19 audito ataskaita). Ši rekomendacija pakartotinai buvo pateikta EK regioninės politikos generalinio direktorato audito misijos 2005/LT/REGIO/I3/235/1 2006-03-10 audito ataskaitoje .

Išvada

Vis dar nepakanka vadovaujančiosios institucijos teikiamų nurodymų tokiose svarbiuose srityse kaip viešieji pirkimai ir patikrų vykdymas.

Vadovaujančioji institucija visiškai pasitiki įgyvendinančiųjų įstaigų atliekamomis patikromis, t.y. savo patikromis nevertina šių įstaigų atliktų patikrų kokybės.

VI komentaras

Vadovaujančioji institucija informavo, kad, atsižvelgdama į minėtus EK auditorių pastebėjimus, pagal atnaujintą ir ES programų valdymo departamento direktorės 2006-06-27 patvirtintą patikrų planą atliko 5 patikrinimus. Ji buvo parengusi veiksmų planą minėtų misijų metu pastebėjimuose nurodytiems trūkumams ištaisyti bei rekomendacijoms įgyvendinti ir jį įteikusi EK regioninės politikos generalinio

direktorato auditoriams, atlikusiems pažangos stebėjimą¹⁸ audito misijos 2006/LT/REGIO/I3/425/1 metu 2006 m. kovo 14–17 dienomis.

Viešuosius pirkimus Lietuvoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102). Jame nustatytos visos būtinos pirkimo procedūros, kurias turi atlikti perkančioji organizacija, vykdydama viešąjį pirkimą. Šiam įstatymui įgyvendinti Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama – Tarnyba), kurios kompetenciją apibrėžia Viešųjų pirkimų įstatymo 8 straipsnis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1560 patvirtinti Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatai (Žin., 2001, Nr. 108-3922; 2003, Nr. 26-1040), ir kitos institucijos, vykdydamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 30 d. nutarimo Nr. 92 „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimo“ įpareigojimus, patikslino, parengė ir priėmė atitinkamus poįstatyminius teisės aktus ir kitus dokumentus. Ši informacija yra Tarnybos tinklalapyje www.vpt.lt skiltyje „Teisinė informacija“. Viešųjų pirkimų procedūras reglamentuojantys nacionalinės teisės aktai yra skelbiami oficialiame leidinyje „Valstybės žinios“, Lietuvos Respublikos Seimo tinklalapyje, LITLEX duomenų bazėje, Ūkio ministerijos tinklalapyje www.ukmin.lt, minėtame Tarnybos tinklalapyje ir kitose duomenų bazėse. Europos Komisijos 2005 m. rugsėjo 7 d. reglamentas (EB) Nr. 1564/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/17/EB viešųjų pirkimų klausimais originalo kalba paskelbti ES oficialiame leidinyje „Official Journal of the European Union“. Taigi, visos institucijos, dalyvaujančios viešųjų pirkimų procese, vadovaujasi viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais ir procedūrų vadovais.

(6) Vidutinės svarbos pastebėjimas

SM VAS vadovybei buvo rekomenduota atkreipti dėmesį į VAS didelę darbuotojų kaitą ir jų trūkumą. Į SM VAS priimtas vyriausiasis specialistas, kuris paskirtas dirbti su Sanglaudos fondo projektais, ir vedėjo pavaduotojas. Tačiau darbuotojų vis dar nepakanka. Šiuo metu skyriuje dirba 6 auditoriai, vedėjas ir pavaduotojas, nors SM VAS vedėjo susisiekimui ministrui pateiktoje Vidaus audito skyriaus 2005–2007 metų vidaus audito poreikio įvertinimo analizėje [11] nurodyta, kad skyriui reikia 10 vidaus auditorių.

5.1.2. VIEŠIEJI PIRKIMAI

Projekto 1-os, 2-os ir 3-ios dalių viešųjų pirkimų procedūros buvo pradėtos iki Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą, todėl Projekto konkursams organizuoti ir sutartims parengti buvo taikomi PRAG reikalavimai. Konkursai buvo vykdomi taikant tarptautinio atvirojo konkurso procedūrą.

Projekto 1-os, 2-os ir 3-ios dalių konkurso metu TID ir LAKD funkcijas, teises ir pareigas nustatė ISPA įgyvendinimo administracinis susitarimas [7], kuriuo LAKD buvo priskirta konkurso organizavimo ir sutarčių sudarymo funkcija, TID – paramos gavėjams patikėtų užduočių, susijusių su konkurso organizavimo ir sutarčių rengimo procedūromis, atlikimo kontrolė. Lietuvai įstojus į ES jį pakeitė TID ir LAKD 2004-11-29 pasirašyta sutartis [8] Nr. 4.2.-6/S-1133.

(7) Vidutinės svarbos pastebėjimas

PRAG 5.3.9.4 sk. 2 d. nurodyta, kad vertindama pasiūlymus vertinimo komisija nustato, ar jie atitinka techninius reikalavimus, kurių sudedamoji dalis yra taisyklės dėl prekių kilmės laikymosi įvertinimas. PRAG 2.3. skyriuje nurodyta, kad kilmės reikalavimas taikomas prekėms ir įrenginiams, kuriuos rangovas išigijo pagal darbų ar paslaugų sutartis, jeigu prekės ir įranga baigus projektą taps gavėjo šalies nuosavybe, ir kad savo pasiūlyme konkurso dalyvis turi nurodyti prekių kilmę.

¹⁸ EK regioninės politikos generalinio direktorato auditoriai audito misijos 2006/LT/REGIO/I3/425/1 2006 m. kovo 14–17 dienomis atliko 2005 m. balandžio 18–22 dienomis vykusio Europos Komisijos Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemos audito poauditinę veiklą.

Vertinant Projekto darbų konkursus pastebėta, kad siūlytojų bei medžiagų (paslaugų) kilmės reikalavimas nurodomas visų trijų dalių darbų konkursų skelbimuose. Tuo tarpu konkurso dokumentų nurodymuose siūlytojams (1-oje ir 2-oje projekto dalyse) medžiagų kilmės reikalavimas nepateikiamas (3 skirsnyje „Teisė gauti kontraktą“ pateikta tik konkursų dalyvių šalies svarba).

Projekto 1-os, 2-os ir 3-ios dalių konkursų pasiūlymuose rangovas nurodė, kad numato naudoti armatūrą iš Rusijos, nors darbų konkurso skelbimų 8 dalyje „Tinkamumas ir kilmė“ nurodyta, kad medžiagų ir paslaugų, kurios naudojamos, siekiant įvykdyti sutarties sąlygas, kilmė turi būti Europos Sąjungos šalys narės ir ISPA projekte dalyvaujančios šalys.

Audito metu peržiūrėjus išpildomųjų dokumentų bylas, rasti iš ES šalių ir ISPA projekte dalyvaujančių šalių armatūros pirkimo dokumentai. Apsilankius pas rangovą AB „Šiaulių plentas“ ir atlikus patikrą vietoje, rangovas pateikė armatūros pirkimo iš Latvijos, Čekijos ir Vokietijos dokumentus bei atitikties deklaracijas.

Išvada

UAB „Šiaulių plentas“ 1-os, 2-os ir 3-ios projekto dalių konkurso laimėtojo pateiktoje kiekių sąrašų byloje (4 priedas) nurodė naudotinos armatūros kilmės šalį – Rusiją, t. y. numatė naudoti prekes, kilusias ne iš ES valstybių narių. Konkurso dokumentų vertinimo komisija šio fakto nepripažino kaip neatitinkančio techninius reikalavimus.

LAKD komentaras

LAKD informavo, kad medžiagų kilmė konkurso dokumentų nurodymų siūlytojams nebuvo nustatyta kaip kvalifikacinis reikalavimas¹⁹, todėl viešųjų pirkimų konkurso dokumentų vertinimo komisija nepateikė išvadų tuo klausimu.

Konkurso skelbimas ir pirkimo dokumentai, įskaitant vertinimo lenteles, buvo pateikti EKD ir jų nuosekliai tikrinti bei patvirtinti, tačiau minima problema nebuvo akcentuota.

Buvo kontroliuojama, kaip naudojamos tinkamos kilmės medžiagos, vykstant statybai.

(8) Vidutinės svarbos pastebėjimas

Konkurso nurodymuose siūlytojams numatyta (1 dalies 30 skyrius, 2 ir 3 dalių 32 skyrius) užsakovo teisė priimti ar atmesti bet kurį pasiūlymą arba visus pasiūlymus, neprisiimant jokios atsakomybės siūlytojams.

Projekto konkurso nurodymuose siūlytojams neįvardijami nei atmetimo kriterijai (išskyrus kriterijus, dėl kurių siūlytojai laikomi netinkamais, pvz., bankrotas, neįvykdyti įsipareigojimai ir pan.), nei pasiūlymo pateikimo forma (susiūta, įrišta ir kt.).

Aiškiai nenurodyta, kaip ir per kiek laiko kitų šalių potencialūs konkurso dalyviai galėtų gauti reikalaujamas licencijas ir kokios tvarkos jie turėtų laikytis. Minėti reikalavimai PRAG vadove nenumatyti.

Išvada

Dėl nepakankamo konkurso nurodymų siūlytojams aiškumo galėjo būti užkirstas kelias ekonomiškai naudingiausiems pasiūlymams pateikti ir dėl to nepasiekta optimalaus sutarčių kokybės ir kainos santykio. Tai kaip rizika buvo pateikta ir EK audito ataskaitoje (audito misijos 2005/LT/REGIO/I3/235/1 2006-03-10 audito ataskaita).

(9) Vidutinės svarbos pastebėjimas

PRAG 5.3.9.3. sk. nurodyta, kad „vokų su pasiūlymais atplėšimo posėdis yra oficialus ir viešas procesas (...), kurio metu skelbiama: konkurso dalyvių pavardės (pavadinimai), siūlomos kainos“. Atliekant auditą nustatyta, kad konkurso dalyviai, pasirašydami konkurso dokumentų pirkėjų registro

¹⁹ Konkurso dokumentų nurodymų siūlytojams 4 skirsnyje (1 projekto dalyje „Kvalifikaciniai reikalavimai“, 2 ir 3 projekto dalyse „Informacija, kurią turi pateikti siūlytojai“) medžiagų kilmės reikalavimas nenurodytas.

(angl. *the Register of purchasers of tender documents*) lentelės (iki vokų atplėšimo), iš bendro sąrašo galėjo sužinoti, kokie pretendentai įsigijo konkurso dokumentus. Tik pusė konkurso dokumentus įsigijusių potencialių dalyvių pateikė pasiūlymus.

Išvada

Išankstinis dalyvių sąrašo žinojimas galėjo sąlygoti kai kurių dalyvių apsisprendimą atsisakyti dalyvauti kituose konkurso etapuose, o tai galėjo turėti įtakos konkurencingumui.

Rekomendacija

LAKD, atsakingam už konkurso organizavimą, užtikrinti dalyvių sąrašo konfidencialumą, t.y. tik vokų atplėšimo metu konkurso dalyviai turėtų sužinoti kitų konkurso dalyvių pavardes (pavadinimus), pasiūlymo kainas, pakeitimus ir kitą informaciją.

LAKD komentaras

LAKD informavo, kad PRAG nereglamentuoja, kaip turi būti registruojamos paraiškos įsigyti pirkimo dokumentus. Ateityje įgyvendinant kitus projektus bus atsižvelgta į šį pastebėjimą ir tokie registrai nebus pildomi.

Pranešimo apie viešuosius pirkimus paskelbimas

(10) Nedidelės svarbos pastebėjimas

Projekto 1 ir 2 dalies viešųjų pirkimų skelbimų datos žurnale *Official Journal* ir vietos leidiniuose nesutampa (nacionaliniame leidinyje dėl redakcijos kaltės paskelbta 3 dienomis vėliau).

5.1.3. SANGLAUDOS FONDO (ISPA) PROJEKTUS ADMINISTRUOJANČIŲ INSTITUCIJŲ PATIKROS VIETOJE / TIKRINIMAI

Komisijos reglamento [1] 4 str. nurodyta, kad valdymo ir kontrolės sistemos apima prašomų išlaidų autentiškumo tikrinimo procedūras ir projekto vykdymą. Tikrinimai apima visus finansinio, techninio arba administracinio pobūdžio aspektus, kurie lemia veiksmingą išpareigotų lėšų naudojimą.

Institucijos, administruojančios Sanglaudos fondo (ISPA) projektus, atlieka šias patikras vietose:

Mokėjimo institucija (MI) ne rečiau kaip 1 kartą per kalendorinius metus kiekvienoje tarpinėje ir įgyvendinančioje institucijoje²⁰.

Įgyvendinančioji institucija (TID) atlieka technines patikras vietose pagal kiekvieną sutartį²¹.

Galutinis paramos gavėjas (LAKD) atlieka administracines patikras pagal kiekvieną statybos darbų sutartį ne rečiau kaip vieną kartą per metus²².

Pastebėjimai dėl patikrų buvo teikti subjektams Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 metais“ baigiamojo valstybinio audito metu. Dauguma teiktų rekomendacijų jau įgyvendintos, todėl šioje ataskaitoje jos neminimos. Stebima, kaip vykdomas jų įgyvendinimo planas.

5.2. TINKAMOS APMOKĖTI IŠLAIDOS IR AUDITO SEKA

Projektui įgyvendinti Europos Komisija pervedė 15 490 299,62 EUR. Informacija apie Europos Komisijos pervedtas į transporto sektoriaus sąskaitą Sanglaudos fondo (ISPA) lėšas pateikta 2 lentelėje.

²⁰ Finansų ministro 2004-05-29 įsakymu Nr. 1K-166 patvirtinto MI Procedūrų vadovo 79 punkte ir 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1K-395 pakeisto Procedūrų vadovo 76 punkte numatyta, kad patikras vietoje MI atlieka „SF projektams ne rečiau kaip 1 kartą per kalendorinius metus kiekviename iš SF sektorių“. 2006-10-10 finansų ministro įsakymu Nr. 1K-333 patvirtinto MI Procedūrų vadovo 77 punkte numatyta, kad „MI atlieka neplanines SF patikras prieš teikdamas mokėjimo paraiškas EK arba jei gauna informaciją apie pažeidimus ar esant kitokiai būtinybei.“

²¹ Sanglaudos fondo projektų įgyvendinančiosios institucijos procedūrų vadovo 5.1.1 p. „Patikrinimų vietoje planavimas“.

²² Galutinio naudos gavėjo procedūrų vadovo 6.13.3.1 p. „Standartinės administracinės patikros“.

EK pervestos į transporto sektoriaus sąskaitą Sanglaudos fondo (ISPA) lėšos (EUR)

Mokėjimo paraiška	Paraiškos pateikimo EK data	Mokėjimo paraiškos suma / EK pervestos Sanglaudos fondo lėšos	Suma, gauta į transporto sektoriaus sąskaitą	Skirtumas
I avansinio	2002-01-03	1 981 680,00	1 981 680,00	
II avansinio	2002-02-13	1 981 680,00	1 981 580,00	100,00
I tarpinio	2002-06-24	922 141,50	922 041,50	100,00
II tarpinio	2002-10-29	2 781 045,75	2 780 945,75	100,00
III tarpinio	2003-07-08	2 367 026,87	2 367 026,87	
IV tarpinio	2003-10-23	2 589 409,50	2 589 309,50	100,00
V tarpinio* ²³	2004-06-23	2 867 316,00	2 867 316,00	
EK pervestos pagal mokėjimo paraiškas SF (ISPA) lėšos		15 490 299,62		
Gautos iš EK SF (ISPA) lėšos į MI pagrindinę banko sąskaitą			15 489 899,62	
Skirtumas				400,00

MI banko sąskaitoje Nr. 4832412 gauta Sanglaudos fondo (ISPA) lėšų suma yra 400 EUR mažesnė nei buvo prašoma mokėjimo paraiškose ir Europos Komisijos pervesta. Skirtumą sudaro banko mokesčiai, atskaityti nuo EK pervedamos sumos prieš įskaitant lėšas į MI pagrindinę sąskaitą. Siekiant atstatyti išskaitytus Sanglaudos fondo (ISPA) susikaupusius banko mokesčius, MI prašymu [12] išskaitytų susikaupusių banko mokesčių suma 2004-12-07 mokėjimo pavedimu Nr. 918 buvo pervesta į LR finansų ministerijos vardu atidarytą Sanglaudos fondo lėšoms skirtą sąskaitą Nr. 632425 Lietuvos banke. Nuo Sanglaudos fondo (ISPA) projektų įgyvendinimo pradžios sukaupti išskaityti banko mokesčiai padengti iš LR valstybės biudžeto lėšų, kurios panaudotos Projektui finansuoti.

5.2.1. TINKAMOS APMOKĖTI PROJEKTO IŠLAIDOS

Projektui įgyvendinti buvo padaryta ir Europos Komisijai deklaruota 27 116 444,82 EUR tinkamų finansuoti išlaidų. Europos Komisijai deklaruota prašoma Bendrijos pagalbos likučio suma – 4 326 500,38 EUR.

Projekto 1 dalies apmokėtos išlaidos – 5 698 073,00 EUR, iš jų:

4 273 555,00 EUR Sanglaudos fondo (ISPA) dalis, apmokėta Sanglaudos fondo (ISPA) lėšomis:

- 4 231 183,00 EUR rangovui už statybos darbus;
- 42 372,00 EUR kompanijoms už nepriklausomos priežiūros paslaugas.

1 424 518,00 EUR nacionalinė bendrojo finansavimo dalis, apmokėta bendrojo finansavimo lėšomis:

- 1 410 394,00 EUR rangovui už statybos darbus;
- 14 124,00 EUR konsultantui už nepriklausomos priežiūros paslaugas.

Projekto 2 dalies apmokėtos išlaidos – 10 700 080,82 EUR, iš jų:

8 025 059,61 EUR Sanglaudos fondo (ISPA) dalis, apmokėta Sanglaudos fondo (ISPA) lėšomis:

- 7 992 428,00 EUR rangovui už statybos darbus;
- 32 631,61 EUR kompanijoms už nepriklausomos priežiūros paslaugas.

²³ Remiantis LR finansų ministerijos 2004 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. (18.9-1)-6K-0509765, pagal III ir IV mokėjimo paraiškas lėšos buvo pervestos į Finansų ministerijos vardu atidarytą Sanglaudos fondo lėšoms skirtą sąskaitą Nr. 632425 Lietuvos banke.

2 675 021,21 EUR nacionalinė bendrojo finansavimo dalis, apmokėta bendrojo finansavimo lėšomis:

- 2 664 144,00 EUR rangovui už statybos darbus;
- 10 877,21 EUR kompanijoms už nepriklausomos priežiūros paslaugas.

Projekto 3 dalies apmokėtos išlaidos – 10 013 914,21 EUR

(7 510 435,64 EUR+2 503 478,57 EUR), iš jų:

7 510 435,64 EUR Sanglaudos fondo (ISPA) dalis, apmokėta Sanglaudos fondo (ISPA) lėšomis:

- 7 510 435,64 EUR rangovui už statybos darbus.

2 503 478,57 EUR (neviršijant Finansinio memorandumo) ir 461 958,81 EUR (lėšų dalis, viršijanti Finansinį memorandumą) nacionalinė bendrojo finansavimo dalis, apmokėta bendrojo finansavimo lėšomis:

- 2 965 437,36 EUR (2 503 478,57 EUR+461 958,81 EUR) rangovui už statybos darbus.

Išvada

Finansiniame memorandume numatyta SF (ISPA) 75 proc. dalis išlaikyta visose trijose projekto dalyse:

- 1-oje – 4 273 555,00 EUR / 5 698 073,00 EUR;
- 2-oje – 8 025 059,61 EUR / 10 700 080,82 EUR;
- 3-ioje – 7 510 435,64 EUR / 10 013 914,21 EUR.

Pagal papildomą 2004-10-27 sutartį Nr. S-1084 rangovui 242 418 ,00 EUR už kelio statybos darbus sumokėta iš LR biudžeto lėšų. Finansinį memorandumą viršijanti dalis – 461958,81 EUR – sumokėta iš LR valstybės biudžeto lėšų.

Informacija apie atliktus mokėjimus Projektą įgyvendinusiame rangovui ir nepriklausomos priežiūros kompanijoms pateikta 3 lentelėje.

Rangovui ir nepriklausomos priežiūros kompanijoms išmokėtos sumos (EUR)

Eil. Nr.	Rodiklis	SF (ISPA) dalis	BF dalis	Iš viso
1.	Apmokėti rangos darbai	19 734 046,64	6 578 016,55	26 312 063,19
2.	Apmokėta nepriklausoma priežiūra	75 003,61	25 001,21	100 004,82
3.	Iš viso	19 809 050,25	6 603 017,76	26 412 068,01
4.	Apmokėti darbai viršijant FM ²⁴		704 376,81	704 376,81
5.	Iš viso	19 809 050,25	7 307 394,57	27 116 444,82

Informacija apie Projekto išlaidas pateikta 4 lentelėje.

Projekto išlaidos (EUR)

Eil. Nr.	Rodiklis	Suma	Rodiklis	Suma
1.	Finansiniame memorandume Projektui numatytos lėšos	26 422 400,00	Padarytos tinkamos apmokėti ir apmokėtos Projekto išlaidos (2 eil. + 3 eil.)	26 874 026,82
2.	SF (ISPA) finansuojama tinkamų išlaidų dalis pagal FM (1 eil. x 0,75)	19 816 800,00	SF (ISPA) lėšos, pervestos rangovui ir nepriklausomos priežiūros kompanijoms	19 809 050,25 ²⁵ (19 734 046,64 + 75 003,61)
3.	BF finansuojama tinkamų išlaidų dalis pagal FM (1 eil. x 0,25)	6 605 600,00	Bendrojo finansavimo lėšos, pervestos rangovui ir nepriklausomos priežiūros kompanijoms	7 064 976,57 ²⁶ (7 039 975,36 + 25 001,21) / (6 603 017,76 + 461 958,81) ²⁷
4.	Išlaidos, viršijančios Finansinį memorandumą (papildoma sutartis Nr. S-1084)			704376,81 (242418+461958.81)
5.	Iš viso Projekto išlaidų			27 116 444,82

Išvada

Komisijai deklaruojamos Projekto įgyvendinimo išlaidos yra tinkamos.

Informacija apie Projekto išlaidų ataskaitoje nurodytus duomenis pateikta 5 lentelėje.

²⁴ Į TID ir LAKD apskaitą įtraukta rangovui sumokėta 704.376,81 EUR lėšų dalis, viršijanti Finansinį memorandumą, t. y. 242418 EUR papildomos sutarties Nr. S-1084 apmokėjimas, ir Projekto 3 dalies 461958,81 EUR, viršijusios Finansinį memorandumą, dalies apmokėjimas.

²⁵ Sumokėtą Sanglaudos fondo (ISPA) 19 809 050,25 EUR lėšų dalį sudaro: 19 734 046,64 EUR sumokėta rangovui ir 75 003,61 EUR sumokėta konsultantams už nepriklausomą priežiūrą.

²⁶ Rangovui sumokėtą bendrojo finansavimo 7 064 976,5 EUR lėšų dalį sudaro 7 039 975,36 EUR rangovui ir 25 001,21 EUR konsultantams už nepriklausomą priežiūrą sumokėta lėšų dalis.

²⁷ SF lėšos – 6 603 017,76 EUR sumokėta rangovui, neviršijant Finansinio memorandumo, 461 958,81 EUR sumokėta rangovui iš LR valstybės biudžeto lėšų, viršijant Finansinį memorandumą.

Projekto išlaidų ataskaita²⁸

Išlaidų kategorija	Projekto išlaidos iš viso, EUR (nuo 2002-12-18 iki 2006-07-01)	Galutinio mokėjimo deklaracijoje patvirtintos išlaidos EUR	Iš viso planuotų išlaidų (pradinis biudžetas) EUR	Pradinio biudžeto panaudojimo dalis proc.	Išlaidų, reikalingų priemonei užbaigti, sąmata
1. Planavimas	0	0	0	0	0
2. Galimybių studijos, projektavimas	0	0	0	0	0
3. Vietos parengimas	521 238,00	209 016,00	528 448,00	98,60	0
4. Statyba	24 716 076,00	10 254 087,00	23 096 492,00	107,00	0
5. Įranga	0	0	0	0	0
6. Techninė parama, mokėjimo paraiškų parengimas konkursui	100 004,82	0	840 101,00	11,90	0
7. Kita (nenumatyti atvejai*)	1 779 126,00	1 284 089,00	1 957 359,00	90,90	0
Iš viso	27 116 444,82*	11 747 192,00	26 422 400,00	102,60	0

*Projekto tinkamos išlaidos.

Informacija apie Europos Komisijai pateiktas / teikiamas mokėjimo paraiškas Sanglaudos fondo (ISPA) lėšoms gauti pateikta 6 lentelėje.

Europos Komisijai teikiamoje galutinio mokėjimo paraiškoje nurodytas paramos likutis Sanglaudos fondo (ISPA) lėšoms gauti

Eil. Nr.	Rodiklis	Suma EUR
1.	Išlaidų ataskaitoje nurodyta tinkamų išlaidų suma pagal FM	26 422 400,00
2.	SF (ISPA) finansuojama tinkamų išlaidų dalis pagal FM (1 eil. x 0,75)	19 816 800,00
3.	Pateiktos avansinės ir tarpinės mokėjimo paraiškos	15 490 299,62
4.	Padaryti mokėjimai pateikti galutinėje mokėjimo paraiškoje	11 053 147,18
5.	SF (ISPA) finansuojama tinkamų išlaidų dalis pagal FM (4 eil. x 0,75)	8 289 860,38
6.	Du avansiniai mokėjimai	3 963 360,00
7.	Galutinio mokėjimo paraiška (7 eil. = 2 eil. – 3 eil.) arba (7 eil. = 5 eil. – 6 eil.)	4 326 500,38

Išvada

Projekto išlaidų ataskaita ir galutinio mokėjimo paraiška visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi padarytas išlaidas, t. y. išlaidų ataskaitos ir galutinio mokėjimo paraiškos duomenys yra pagrįsti juos patvirtinančiais dokumentais.

Projektui skirtų transporto sektoriaus sąskaitos lėšų likučio suderinimas su banko išraše patvirtinta suma pateiktas 7 lentelėje.

²⁸ MI Europos Komisijai teikiama išlaidų ataskaita.

Projektui skirtų transporto sektoriaus sąskaitos lėšų likučio suderinimas su banko išraše patvirtinta suma

Rodiklis	Suma EUR
Gautos lėšos į transporto sektoriaus sąskaitą Nr. 4832412 nuo 2002-02-28 iki 2003-12-05	12 622 583,62
Palūkanos	71 826,71
Pervestos lėšos projekto rangovui iš subsąskaitos Nr. 8132419	12 622 583,62
Banko mokesčiai	729,45
2004-09-01 į SF sąskaitą iš subsąskaitos Nr. 8132419 pervestos Sanglaudos fondo (ISPA) lėšos	155 404,27
Likutis 2004-09-01 ²⁹	0,00

Dėl pasikeitusios valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų tvarkos, susijusios su Sanglaudos fondu, į Finansų ministerijos Iždo departamento Sanglaudos fondo lėšų sąskaitą Nr. 632425 2004-09-01 iš Lietuvos banko subsąskaitos Nr. 8132419 pervestas Projekto 155 404,27 EUR lėšų likutis.

Projekto nepriklausoma techninė priežiūra

Projekto nepriklausomą techninę priežiūrą vykdė užsienio kompanijos *Kampsax*, *Safege Consulting Engineers* ir *Schneider & Partner Ingenieur – Consult GmbH*.

Kompanijoms *Kampsax* ir *Safege Consulting Engineers* už nepriklausomos priežiūros paslaugas sumokėta iš Projekto lėšų. Patikrinus šių kompanijų pateiktus mokėjimo prašymus bei pateiktas sąskaitas, nustatyta, kad EK deklaruoti mokėjimai nepriklausomos techninės priežiūros vykdytojams atitinka faktiškus mokėjimus.

Schneider & Partner Ingenieur – Consult GmbH ir VĮ „Problematika“ už nepriklausomos techninės priežiūros ir sutartyse nurodytų paslaugų atlikimą buvo mokama iš LR valstybės biudžeto Specialiosios kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų.

5.2.2. AUDITO SEKA

Vadovaujantis Komisijos reglamento [1] ir Finansinio memorandumo III.4. priedo nuostatomis dėl pakankamos audito sekos kriterijų, audito metu nustatyta, kad:

- Europos Komisijai deklaruojamos sumos pagrįstos apskaitos sistemoje esamais duomenimis;
- Europos Komisijai deklaruojamas sumas pagrindžiantys dokumentai yra prieinami ir gali būti patikrinti;
- Sanglaudos fondo (ISPA) ir bendrojo finansavimo lėšų judėjimo atsekamumas yra pakankamas;
- informacijos apie projekto įgyvendinimą, pateiktos atliktų darbų priėmimo aktuose (2 forma), atsekamumas pagal kitus dokumentus, įrodančius šių išlaidų pagrįstumą, yra pakankamas;
- duomenų atsekamumas – nuo atliktų darbų priėmimo aktų (2 forma) iki jais remiantis suformuotų kitų suvestinių dokumentų – yra pakankamas.

Rizika

Atsižvelgiant į tai, kad LR teisės aktuose nėra reglamentuota Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaita, atsiranda nepakankamos audito sekos rizika (žr. 5.1. dalį).

²⁹ Lietuvos banko subsąskaitos likutis 2004 m. rugpjūčio 1 d. mokėjimo pavedimu Nr. 8 buvo pervestas į Lietuvos banke LR finansų ministerijos vardu atidarytą Sanglaudos fondo lėšoms skirtą sąskaitą (eurais), o Projekto subsąskaita uždaryta (2004 m. gruodžio 13 d. MI raštas Nr. (18.9-4)-6K-0413488).

5.3. PROJEKTO GALUTINĖ ATASKAITA

Bendroji informacija

Finansinio memorandumo III.1 priedo III skyriuje nurodyta, kad Bendrijos paramos likutis išmokamas, jei Europos Komisijai yra pateikta projekto galutinė ataskaita. Pagal Finansinio memorandumo nuostatas institucija, atsakinga už priemonę, turi pateikti Komisijai projekto galutinę ataskaitą. LAKD parengė Projekto galutinę ataskaitą ir pateikė Valstybės kontrolei 2006-07-19 dokumentų perdavimo–priėmimo raštu Nr. 6-242.

Siekdami, kad būtų papildomai užtikrinta, jog rangovo pateiktuose darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra faktiškai atlikti, valstybiniai auditoriai kartu su LAKD projektų įgyvendinimo skyriaus vedėju ir AB „Šiaulių plentas“ atstovu atrinktuose kelio ruožuose 2006 m. spalio 9 d. atliko patikras vietoje (žr. 2 pav. ir 3 pav.).

2 pav. **Dviračių takas**

Patikrų metu nustatyta, kad:

- atliktų nepaslėptų darbų priėmimo aktuose nurodyti darbai yra atlikti;
- atliktų darbų kokybė atitinka reikalavimus, nustatytus Projekto dokumentuose.

3 pav. **Viadukas**

Atsižvelgdama į valstybinių auditorių pateiktas pastabas, LAKD papildė Projekto galutinę ataskaitą. Projekto mokėjimo paraiška ir galutinė ataskaita Valstybės kontrolei pateikta Finansų ministerijos 2006-12-05 raštu Nr. (18.26-3)-6K-0611915, mokėjimo paraiškos patikslinimai pateikti 2006-12-20 raštu Nr. (18.26-3)-6K-0612572.

Projekto galutinėje ataskaitoje nėra reikšmingų netikslumų. Ataskaitoje tinkamai pateiktas Projekto tikslo pasiekimas, t. y. informacija apie Finansiniame memorandume nurodytų kelio ruožų modernizavimą: platinimo ir sustiprinimo darbų atlikimą, kelio atitiktį greitkelio europiniams standartams, aplinkkelių tiesimą, nukreipiant tranzitinio eismo srautus iš Joniškio ir Šiaulių miestų centrų, kelių rekonstravimą (nuo 2 iki 3 ir 4 eismo juostų) ir kita.

Išvada

Projektas įgyvendintas, atsižvelgiant į ES teisės aktų reikalavimus. Projekto galutinėje ataskaitoje pateikta visa Finansiniame memorandume [6] reikalaujama informacija, tinkamai aprašyti atlikti darbai ir nurodyta, kad nustatyti Projekto tikslai yra pasiekti, pateiktos išlaidų sumos yra teisingos.

5.4. VIEŠUMO PRIEMONĖS

Informavimo ir viešumo priemonių tikslas – didinti visuomenės informuotumą apie projektus, kurių dalį finansuoja Sanglaudos fondas, ir atskleisti, kokį vaidmenį vaidina Bendrija, teikianti paramą iš šio fondo.

Valstybė narė, atsakinga už Sanglaudos fondo finansuojamos priemonės įgyvendinimą, užtikrina, kad už šio fondo projektų vykdymą atsakingos institucijos imsis administracinių priemonių, užtikrinančių informavimą apie minėtus projektus ir jų viešumą pagal EK reglamentą³⁰. EK priėmus sprendimą dėl dalinio finansavimo Sanglaudos fondo lėšomis, valstybė narė turi parengti nuoseklų priemonių rinkinį visai projektų gyvavimo trukmei ir apie tai informuoti Komisiją.

Vykdant reglamentų reikalavimus parengtas ir 2006 m. spalio 25 d. paskelbtas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas Nr. 1K-356 „Dėl informacijos apie Europos Sąjungos Sanglaudos fondo teikiamą paramą viešinimo Lietuvoje strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 116-4425). Parengtas ir 2006 m. spalio 26 d. paskelbtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1043 „Dėl informacijos apie Europos Sąjungos Sanglaudos fondo teikiamą paramą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 114-4351). Šie teisės aktai parengti, siekiant užtikrinti, kad visuomenė būtų sistemingai ir efektyviai informuota apie Sanglaudos fondo paramą ir kad būtų suderinti institucijų įgyvendinami informavimo veiksmai, suteikiant šių veiksmų turiniui darnumo ir nuoseklumo.

Tiek Projekto įgyvendinimo metu, tiek jį įgyvendinus viešumo priemonės atitiko joms keliamus reikalavimus.

Išvada

Įgyvendintos viešumo priemonės atitinka joms keliamus reikalavimus.

4 pav. Projekto memorialinė lenta

³⁰ Informavimo ir viešumo priemonių įgyvendinimas pagal EK reglamente Nr. 621/2004 ir Finansinio memorandumo III.6 priede nurodytus reikalavimus vertinamas, kiek tai susiję su Projektu.

Valstybinio audito ataskaitos
Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003
„Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 m.“

1 priedas

VALSTYBINĮ AUDITĄ ATLIKĘ 7-OJO AUDITO DEPARTAMENTO DARBUOTOJAI

Vardas, pavardė	Asmens pareigos
Vilija Stirbienė	l. e. direktoriaus pareigas
Laimutė Virbickienė	grupės vadovė, vyriausioji valstybinė auditorė
Tomas Musteikis	valstybinis auditorius
Laura Šaulytė	specialistė (auditoriaus padėjėja)

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITOJE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

LR	Lietuvos Respublika
EK	Europos Komisija
EKD	Europos Komisijos delegacija
ES	Europos Sąjunga
FM	Finansinis memorandumas
SF	Sanglaudos fondas
BF	Bendrasis finansavimas
VK	Valstybės kontrolė
SM	Susisiekimo ministerija
MI	Mokėjimo institucija
II	Igyvendinančioji institucija / agentūra
TID	Transporto investicijų direkcija
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija
GPG	Galutinis paramos gavėjas
VĮ	Valstybinė įmonė
ISPA	Pasirengimo narystei struktūrinės politikos instrumentas
PRAG	Praktinis <i>Phare, Ispa, Sapard</i> sutarčių parengimo procedūrų vadovas
VAS	Vidaus audito skyrius
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
AB	Akcinė bendrovė

**EUROPOS SAJUNGOS IR NACIONALINIAI TEISĖS AKTAI, KURIAIS REMTASI
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITOJE**

1. 2002 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1386/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl Sanglaudos fondo paramos valdymo ir kontrolės sistemų bei finansinių koregavimų atlikimo tvarkos.
2. 2003 m. sausio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 16/2003, nustatantis specialias išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1164/94 įgyvendinimo taisykles dėl išlaidų priemonėms, kurias iš dalies finansuoja Sanglaudos fondas, tinkamumo.
3. 2005 m. gruodžio 22 d. Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-471, Žin., 2006, Nr. 4-102.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos fondo lėšų administravimo Lietuvoje“ patvirtintos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklės, Žin., 2001, Nr. 74-2596 (nauja LR Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 802 redakcija „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1026 „Dėl Europos Sąjungos Sanglaudos fondo paramos administravimo Lietuvoje“ pakeitimo“ paskelbta Žin., 2004, Nr. 103-3777).
5. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“, Žin., 2002, Nr. 20-790 (su vėlesniais pakeitimais).
6. ISPA priemonė Nr. 2000/LT/16/P/PT/003. Susitarimo tarp Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos dėl paramos, teikiamos iš struktūrinės pasirengimo stojimui politikos instrumento, priemonei „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 metais“ Finansinis memorandumas.
7. ISPA įgyvendinimo administracinis susitarimas dėl pareigų padalijimo tarp įgyvendinančiosios institucijos, t. y. Susisiekimo ministerijos ir galutinio paramos gavėjo – LAKD (pasirašytas 2001-10-25 ir papildytas 2003-09-26).
8. Įgyvendinančiosios institucijos vadovo A. Arūnos ir galutinio paramos gavėjo LAKD generalinio direktoriaus V. Puodžiuko 2004 m. lapkričio 29 d. pasirašyta sutartis Nr. 4.2.-6/S-1133 „Dėl įgyvendinančiosios institucijos ir galutinio paramos gavėjo pareigų ir atsakomybės pasiskirstymo įgyvendinant projektus, kuriems skiriama Sanglaudos fondo lėšų“.
9. Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus 2003 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. V-1 patvirtinti Projektų įgyvendinimo skyriaus nuostatai (pakeista 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-270).
10. Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus 2005 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-26 patvirtinti Investicijų skyriaus nuostatai.
11. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vidaus audito skyriaus 2005–2007 metų vidaus audito poreikio įvertinimo analizė.
12. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nacionalinio fondo 2004 m. gruodžio 3 d. raštas Lietuvos Respublikos finansų ministerijos finansų skyriui Nr. (18.13-1)-29K-502 „Dėl ISPA užsienio banko mokesčių padengimo“.
13. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1K-333 pakeistas Nacionalinio fondo departamento, atliekančio Europos Sąjungos Struktūrinių fondų, Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir Europos bendrijų iniciatyvų Mokėjimo institucijos funkcijas, darbo procedūrų vadovas.

Valstybinio audito ataskaitos
Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003
„Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 m.“

4 priedas

ATASKAITOS, SU KURIOMIS SUSIPAŽINTA AUDITO METU

Eil. Nr.	Išorės audito įstaiga	Ataskaitos pavadinimas, data, Nr. Išvados data, Nr.	Komentaras
1.	Valstybės kontrolė	Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2002/LT/16/P/PT/007 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija 2003–2004 m.“ valstybinio audito 2006-06-29 ataskaita Nr. FA-1070-5-60 Išvada 2006-06-29, Nr. S-(1070-1.11)-1162	Vertinta, ar institucijose, administruojančiose SF (ISPA) projektus, sukurta valdymo ir kontrolės sistema tenkina minimalius ISPA Finansiniame memorandume nustatytus valdymo ir vidaus kontrolės reikalavimus, ar projekto galutinė išlaidų ataskaita ir mokėjimo paraiška teisingai atspindi padarytas išlaidas; vertinti pasiekti projekto tikslai bei viešieji pirkimai.
2.	Valstybės kontrolė	ISPA projekto 2000/LT16/P/PT/001 „IX B transporto koridoriaus rekonstrukcija“ valstybinio audito 2003-12-18 ataskaita Nr. 1070-3-92 Išvada 2003-12-18, Nr. S-(1070-1.11)-2154	Vertinta, ar NF ir TID tenkina minimalius ISPA Finansiniame memorandume nustatytus valdymo ir vidaus kontrolės reikalavimus; vertintas projekto tikslų pasiekimas, projekto administracinis, techninis ir finansinis valdymas bei viešieji pirkimai.
3.	Valstybės kontrolė	Sanglaudos ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltica kelio išvystymas 2000–2003 m.“ 2005-02-11, Nr. 1070-3-12 Išvada 2005-02-11, Nr. S-(1070-1.11)-229	Vertinta ISPA projekto 2000/LT/16/P/PT/001 „IXB transporto koridoriaus rekonstrukcija“ audito 2005-02-11 ataskaitoje Nr. 1070-3-92 ir ISPA projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, XID ir I plėtrai“ audito 2004-08-03 ataskaitoje Nr. 1070-1-71 pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas. Vertintas projekto tikslų pasiekimas, projekto administracinis, techninis ir finansinis valdymas bei viešieji pirkimai.
4.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-05-07 Projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų, patikrų vietoje vidaus audito ataskaita Nr. 10–4	Vertinta, ar patikrinama ne mažiau kaip 15% tinkamų lėšų, ar ISPA lėšos naudojamos projektų, kuriems skirtos, tikslams pasiekti, ar tinkamai vykdomi šie projektai. Paminėti aplankyti tuo metu vykdomi projektai (techninė patikra): 2000/LT/16/P/PT/003-02, 2000/LT/16/P/PT/007-01, 2000/LT/16/P/PT/002-02. Ataskaitoje konstatuota, kad lėšos, skirtos nurodytiems ISPA projektams, naudojamos pagal paskirtį, darbai, už kuriuos sumokėta, yra atlikti.
5.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-07-08 Projektų, finansuojamų iš ISPA lėšų, valdymo ir kontrolės sistemos bei lėšų panaudojimo vidaus audito ataskaita Nr. 7	Vertinta įgyvendinančiosios institucijos bei galutinių naudos gavėjų valdymo ir kontrolės sistema, atlikti priežiūros ir ataskaitų pateikimo, viešųjų pirkimų auditai bei lėšų panaudojimo ir mokėjimų kontrolės vidaus auditas, pateikti atliktų patikrų vietose ir

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003 „Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 metais“ baigiamojo valstybinio audito ataskaita

Eil. Nr.	Išorės audito įstaiga	Ataskaitos pavadinimas, data, Nr. Išvados data, Nr.	Komentaras
			pažangos stebėjimo (veiklos po audito) rezultatai.
6.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-12-23 Projektų, finansuojamų iš ISPA / Sanglaudos fondo lėšų, atrankinių patikrinimų vietose vidaus audito ataskaita Nr. 10–11	Vertinta, ar patikrinama ne mažiau kaip 15% tinkamų lėšų, ar ISPA lėšos naudojamos projektų, kuriems skirtos, tikslams pasiekti, ar šie projektai tinkamai vykdomi. Ataskaitoje nurodyta, kad, atlikus įgyvendinamų projektų Nr. 2000/LT/16/P/PT/007-02, Nr. 2000/LT/16/P/PT/003-03 patikras vietose, nustatyta, jog atliktų darbų aktuose nurodytų darbų kiekių ir įkainių bendros sumos apskaičiuotos teisingai, neviršija sąmatoje nurodytų kiekių ir kainų ir atitinka sąskaitose deklaruojamas sumas. Mokėjimo dokumentuose neatitikimų nepastebėta, darbai, už kuriuos sumokėta, atlikti, aiškiai atskirti finansavimo šaltiniai. Atlikus LAKD vykdomo kontrakto 2000/LT/16/P/PT/003-03 atrankinius patikrinimus, mokėjimų kontrolės vidaus auditą, nustatyta, kad mokėjimų kontrolės sistema funkcionuoja. 2000/LT/16/P/PT/007-02 projekto darbams atlikti naudojama kilmės reikalavimų neatitinkanti armatūra. Nustatyta 1 829.66 EUR arba 6317,46 Lt netinkamų išlaidų.
7.	Susisiekimo ministerijos VAS	2004-12-31 Projektų, finansuojamų iš Sanglaudos fondo, valdymo ir kontrolės sistemos vidaus audito ataskaita Nr.10–15	Vertinta Sanglaudos fondo lėšų administravimą reglamentuojanti teisinė bazė ir kaip jos laikomasi įvairaus lygio institucijose: SM, TID, LAKD, LG, Vilniaus ir Klaipėdos miesto savivaldybių administracijose.
8.	EK Regioninės politikos direktorato vidaus auditas	2005 m. balandžio 18–22 d. atliktos audito misijos 2005/LT/REGIO/13/214/1 2005-07-19 audito ataskaita	Vertinta, ar Lietuvoje sukurta Sanglaudos fondo sistema atitinka Bendrijos reglamentų reikalavimus, audituojant, ar tinkamai vykdomos vadovaujančiosios, mokėjimo, tarpinių institucijų (Aplinkos ir Susisiekimo ministerijos), Finansų ministerijos Finansų kontrolės ir metodologijos departamento, Susisiekimo, Aplinkos ministerijų vidaus audito padalinių bei Valstybės kontrolės funkcijos.
9.	EK Regioninės politikos direktorato vidaus auditas	2005 m. lapkričio 7–11 d. atliktos audito misijos 2005/LT/REGIO/13/235/1 2006-03-10 audito ataskaita	Vertinti SF lėšomis Lietuvoje finansuojami viešieji pirkimai, t. y. viešųjų pirkimų valdymo ir kontrolės sistemos (pgl. Reglamento (EB) Nr. 1386/2002 4 str.), atrankinės konkursų, vykdomų nuo 2004-05-01 pagal šalies viešųjų pirkimų taisykles, procedūras.

Eil. Nr.	Išorės audito įstaiga	Ataskaitos pavadinimas, data, Nr. Išvados data, Nr.	Komentaras
10.	EK Regioninės politikos direktorato vidaus auditas	2006 m. kovo 14–17 d. atliktos audito misijos 2006/LT/REGIO/I3/425/1 2006-10-03 audito ataskaita	2005 m. balandžio 18–22 d. audito misijos paskesnis tyrimas (angl. <i>follow-up</i>) – vertinta, ar sistemos atitinka pirmiau EK pateiktus sistemų aprašymus ir tinkamai veikia, užkirsdamos kelią klaidoms ir pažeidimams arba juos nustatydamas, užtikrindamos pagrindinių operacijų teisėtumą ir taisyklingumą, EK deklaruojamų išlaidų tikslumą. Tikrintos institucijos: žr. 10 šios lentelės punktą.

Valstybinio audito ataskaitos
Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/003
„Paneuropinio IA transporto koridoriaus modernizavimas 2001–2004 m.“

5 priedas

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Pastebėjimas, Nr. ataskaitoje	Rekomendacija/ valstybinio audito ataskaitoje (skyriaus Nr.)	Atsakinga institucija/ asmuo	Rekomendacija valstybinio audito ataskaitoje (skyriaus Nr.)	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
1.	Vadovaujančioji institucija atsakinga už bendrą Sanglaudos fondo valdymą ir valdymo bei kontrolės sistemos koordinavimą. Šios sistemos dalis yra Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo metu nėra reglamentuota (1 pastebėjimas).	VI koordinuoti mokėjimo institucijos veiksmus, užtikrinančius, kad būtų nustatyta Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos tvarka, kurioje, be kitų dalykų, būtų numatyta apskaitos įrašų registravimo tvarka, ataskaitų formos ir jų rengimo tvarka, Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, projektų apskaitos ryšys su biudžetinės įstaigos tvarkoma buhalterine apskaita.	VI	5.1.	2007-06-30	Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 1026, pakeitimo projektas. Pakeitimo siūlymas: „Įgyvendinančiosios institucijos nustatyta ir su vadovaujančiąja bei mokėjimo institucijomis suderinta tvarka tvarko Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitą“.
2.	Mokėjimo institucija atsakinga už išlaidų, kurioms apmokėti prašoma Sanglaudos fondo lėšų, ataskaitų patvirtinimą. Iš TID ji gauna informaciją, pagrįstą Sanglaudos fondo projektų apskaita, kuri šiuo	MI užtikrinti, kad, suderinus su vadovaujančiąja institucija, būtų nustatyta Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitos tvarka, kurioje, be kitų dalykų, būtų	MI	5.1.	2007-06-30	Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšų administravimo Lietuvoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 1026,

	metu nėra reglamentuota (2 pastebėjimas).	numatyta apskaitos įrašų registravimo tvarka, ataskaitų formos ir jų rengimo tvarka, Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, projektų apskaitos ryšys su biudžetinės įstaigos tvarkoma buhalterine apskaita.				pakeitimo projektas. Pakeitimo siūlymas: „Įgyvendinančiosios institucijos nustatyta ir su vadovaujančiąja bei mokėjimo institucijomis suderinta tvarka tvarko Sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų, skirtų projektams įgyvendinti, apskaitą“.
3.	Dėl darbuotojų trūkumo TID vyr. finansininkė atlieka Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitą, o vyriausiasis specialistas (finansų kontrolierius), tiesiogiai pavaldus vyr. finansininkei – jos atliekamos Sanglaudos fondo (ISPA) projektų apskaitos patikrą, todėl nepakankamai užtikrinamas apskaitos ir kontrolės funkcijų atskyrimas (3 pastebėjimas).	TID užtikrinti pakankamą tinkamos kvalifikacijos darbuotojų skaičių apskaitos ir kontrolės funkcijoms vykdyti.	TID	5.1.	2007-03-30	Priimti naują darbuotoją (apskaitininką) į Transporto investicijų direkcijos Finansų kontrolės ir apskaitos skyrių.
4.	Konkurso dalyviai, pasirašydami konkurso dokumentų pirkėjų registro lenteles (iki vokų atplėšimo), iš bendro sąrašo (angl. <i>The Register of purchasers of tender documents</i>) galėjo sužinoti, kokie pretendentai dalyvauja konkurse. Dėl nepakankamo konfidencialumo potencialūs konkurso dalyviai galėjo atsisakyti dalyvauti kituose konkurso etapuose (9 pastebėjimas).	LAKD , atsakingam už konkurso organizavimą, užtikrinti dalyvių sąrašo konfidencialumą, t.y. tik vokų atplėšimo metu konkurso dalyviai turėtų sužinoti kitų konkurso dalyvių pavadinimus, pasiūlymo kainas, pakeitimus ir kitą informaciją.	LAKD	5.1.2.	Nuo artimiausio viešojo pirkimo, nuolat	LAKD GNG procedūrų vadovo Sanglaudos fondo projektams įgyvendinti 5.5 p. „Pirkimo dokumentų teikimas rangovui“ aprašyta pirkimo dokumentų išdavimo tvarka atitinka Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, todėl procedūrų vadovo keisti neplanuojama. LAKD, vykdydama Sanglaudos ir Struktūrinių fondų finansuojamų projektų sutarčių bei kt. viešuosius pirkimus, įsipareigoja nerengti ir potencialiems rangovams neįteikti pildyti konkurso dokumentų pirkėjų registro lentelių.